

Ventspils Livonijas ordeņa pils pagalmā – Tevi gaida sieksta....

Ventspils muzejs Livonijas ordeņa pils saviem apmeklētājiem sarūpējis iespēju kaut brīdi iejusties noziedznieka lomā. Pils pagalmā ir izvietoti viduslaiku moku rīki – siekstas.

Siekstas jau izsenis ir bijušas vienas no izplatītākajiem moku rīkiem. Tās varēja viegli un lēti pagatavot, un samērā plaši izmantot. Siekstā varēja ievietot rokas un kājas, kā arī galvu. Tās bija ļoti izdevīgas arī noziedznieku pārvadāšanā. Ieslēgtiem siekstā, tiem bija ierobežota kustību brīvība un pārvadāt bija daudz drošāk, nekā važās kaltos noziedzniekus. Kā vēlākos laikos pierāda no Ventspils pils cietuma izbēgušie – važas nav šķērslis ceļā uz brīvību. Bet sieksta gan. Viduslaikos pat raganas (drošības pēc) pirms sadedzināšanas uz sārta tika turētas ieslēgtas siekstā.

Salīdzinot ar kārtīgiem viduslaiku moku rīkiem, kuri bija paredzēti cilvēku kropļošanai, sieksta bija ārkārtīgi humāns rīks. Tas drīzāk bija paredzēts nosodītā publiskai kaunināšanai ne mocišanai. Siekstā ieslēgtos nereti apmētāja ar puvušiem augļiem, akmeņiem vai apspļaudīja. Situāciju neapskaužamu darīja arī fakts, ka nokārtot dabiskās vajadzības nācās uz vietas – siekstā. Būt ieslēgtam siekstā karstā vasaras saulē bez ūdens un pārtikas bija mokoši, bet izturami. Šādu soda veidu parasti piemēroja par nenozīmīgiem pārkāpumiem, un to varēja piespriest vietējās varas iestādes. Eiropā siekstas izmantoja līdz pat 19. gadsimtam.